The Air Force Civil Servants ‘s Quality of Working Life at Chai Badan Air Weapons Training Field Chaibadan District Lopburi Province

Parinya Chansawang
Master of Public Administration Program in Public Administration
Thepsatri Rajabhat University
Mayuree Rattanasermphong and Wasita Kerdphonprasopsak
Assistant Professor, Dr. Department of Public Administration
Thepsatri Rajabhat University
Corresponding Author: minmin6635455@gmail.com

Received: December 9, 2023 **Revised:** January 15, 2024 **Accepted:** January 22, 2024

Abstract

This research aims to: 1. study the level of work-life quality among Royal Thai Air Force officers at the Chai Badan Air Weapon Training Range, Lopburi Province and 2. compare personal factors with the quality of work-life levels of the Royal Thai Air Force officers. A quantitative research approach was employed with the samples of 112 Royal Thai Air Force officers of the organization. The data collection tools included a questionnaire with a content validity index (IOC) ranging from 0.67 to 1.00 and a Cronbach's alpha reliability coefficient of 0.971. For data analysis, percentage, mean ($\overline{x}$), standard Deviation (S.D.), and F-test were employed.

The results showed that 1. the overall quality of work-life among Royal Thai Air Force officers at the Chai Badan Air Weapon Training Range, was rated at a high level. When considering specific aspects, the highest average was found in personal development, followed by a safe and hygienic environment and career advancement and job security, and work-life balance was rated the lowest and 2. a comparison of work-life quality based on marital status revealed statistically significant differences at the .05 level, while differences in job positions showed statistically significant differences at the .001 level. However, no statistically significant differences were found based on age, education level, income, or work experience.

Keywords: Quality of Work Life, Air Force Civil Servants, Chai Badan Air Weapons Training Range

คุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการทหารอากาศของสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

ปริญญา จันทร์สว่าง
หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
มยุรี รัตนเสริมพงศ์ และ วาสิตา เกิดผลประสพศักดิ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจำสาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี
Corresponding Author: minmin6635455@gmail.com

ได้รับบทความ: 9 ธันวาคม 2566 **ปรับปรุงแก้ไข:** 15 มกราคม 2567 **ตอบรับตีพิมพ์:** 22 มกราคม 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องคุณภาพชีวิตในการทำงานข้าราชการทหารอากาศของสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี มีวัตถุประสงค์ 1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการทหารอากาศสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี 2. เพื่อเปรียบเทียบปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลกับระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการทหารอากาศสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการทหารอากาศสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำนวน 112 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถาม มีความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) อยู่ระหว่าง 0.67–1.00 มีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของครอนบาค เท่ากับ .971 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\overline{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และ F-test

ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการทหารอากาศสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรีในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล รองลงมาคือ ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะและด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน และลำดับสุดท้ายคือ ด้านความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว และ 2. เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการทหารอากาศสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำแนกตาม สถานภาพการสมรสต่างกัน พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และระดับตำแหน่งงานต่างกัน พบว่า แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 แต่กลุ่มตัวอย่างที่มีอายุ ระดับการศึกษา รายได้ และประสบการณ์ทำงานต่างกัน ไม่พบความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: คุณภาพชีวิตในการทำงาน, ข้าราชการทหารอากาศ, สนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล

บทนำ

คุณภาพชีวิตในการทำงาน ถือว่าเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่งเพราะคนเป็นทรัพยากรที่มีค่า และมีความสำคัญต่อองค์การ การให้ความเอาใจใส่ต่อทรัพยากรบุคคล จึงถือเป็นเรื่องที่ควรกระทำ ทั้งนี้เพราะจะทำให้องค์กรประสบความสำเร็จ หากมีการให้ผลตอบแทนที่ดีมีสวัสดิการที่สร้างความมั่งคง ให้โอกาสก้าวหน้าในตำแหน่งงาน มีการมอบรางวัลประกาศเกียรติคุณและมอบเครื่องหมายเกียรติยศ 4 ให้กับบุคลากรที่ปฏิบัติงานดีและรับผิดชอบต่อหน้าที่ เพื่อเป็นขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงาน และเป็นการกระตุ้นให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการปฏิบัติงาน สร้างแรงจูงใจและทำให้บุคลากรมีทัศนคติที่ดีต่อองค์กร เกิดความผูกพันและจงรักภักดีต่อองค์กร ปฏิบัติงานเต็มความสามารถ ส่งผลให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลให้การปฏิบัติงานของบุคลากรที่ดีขึ้น แต่คุณภาพชีวิตในการทำงาน ในแต่ละองค์กรมีความหลากหลายแตกต่างกัน เช่น ความหลากหลายและความซับซ้อนของงานลักษณะการบริหารงาน ความพร้อมของอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้และเทคโนโลยีที่จัดสรรให้กับผู้ปฏิบัติงาน อย่างทั่วถึง ซึ่งแตกต่างตามนโยบายของแต่ละหน่วยงานหรืองบประมาณที่ได้รับ แต่ละองค์กรจึงต้องศึกษาความสอดคล้องในการพัฒนาคุณภาพชีวิตในการทำงานในด้านต่างๆ ให้เหมาะสมกับบุคลากร และองค์กร (มุสตอฟา หมัดบินเฮด, 2565, หน้า 14-15)

สนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล ตำบลเขาแหลม อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี เป็นหน่วยงานที่อยู่ภายใต้สังกัดกองบิน 2 ภารกิจสำคัญเป็นการเตรียมพร้อมสำหรับการซ้อมรบเพื่อเตรียมความพร้อมให้กับข้าราชการทหารอากาศสำหรับภารกิจสำคัญของทางกองทัพอากาศ ซึ่งในการทำงานที่สนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล วัสดุ อุปกรณ์ หรือเครื่องมือต่างๆ ที่ใช้ในการทำงานยังขาดแคลน หากมีวัสดุอุปกรณ์หรือเครื่องมือที่พอเพียงสำหรับการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติงาน จะส่งผลให้การทำงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น และการจัดสรรบุคลากรในการทำงาน ไม่ตรงตามทักษะหรือตำแหน่งงานที่รับผิดชอบ ขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน ทำให้ผลลัพธ์ในการทำงานไม่ได้ประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ หากมีการวัดความรู้ความสามารถของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อจัดให้ตรงตามความชำนาญงานของแต่ละบุคคล จะส่งผลให้ประสิทธิผลของงานนั้นออกมาได้อย่างดีขึ้น คุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการทหารอากาศสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ในด้านของรายได้อาจจะยังไม่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต เมื่อเปรียบเทียบจากการทำงานของแต่ละบุคลากรในองค์กร ซึ่งควรมีการจัดการอบรมพัฒนาในด้านความรู้ในการบริหารรายได้ของตนให้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต ด้านสิ่งแวดล้อมของการทำงานเป็นสถานที่ทำงานที่ยังไม่ค่อยมีความปลอดภัย โดยผู้บังคับบัญชาควรจัดการสภาพแวดล้อมและการจัดส่วนให้ข้าราชการมีที่พักผ่อนได้อย่างเพียงพอ ด้านการเปิดโอกาสให้พัฒนาความรู้ อาจจะยังมีโอกาสให้บุคลากรที่สนใจได้ไม่ทั่วถึง เนื่องจากโครงการต่างๆ มีจำนวนจำกัดและคนในองค์กรมีสมาชิกจำนวนมากทำให้การอบรมไม่ทั่วถึงทุกคน ในองค์กรควรจัดสรรบุคลากรในองค์กรให้พัฒนาความรู้ความสามารถให้เท่าเทียมกัน เพื่อส่งผลต่อการปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ด้านลักษณะงานที่ส่งเสริมความเจริญเติมโต โอกาสในการก้าวหน้าในด้านหน้าที่การงานมีการแข่งขันสูง เนื่องจากต้องมีการสอบเทียบแข่งขันกับทั้งคนภายในและภายนอกองค์กร ควรเพิ่มการเรียนการศึกษาเพื่อให้ข้าราชการต่อยอดในสายงานของตัวเอง การสร้างบรรยากาศในการทำงาน ซึ่งในองค์กรควรต้องปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน และจัดสรรทรัพยากรมนุษย์ในด้านทักษะความชำนาญของแต่ละบุคคลในเหมาะสมกับลักษณะงานของบุคลากร เพื่อเกิดประสิทธิภาพของคุณภาพงานให้ออกมาดียิ่งขึ้น ซึ่งคุณภาพชีวิตของข้าราชการ

ทหารอากาศของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาลที่จะปฏิบัติงาน จึงเป็นเรื่องที่อยู่ใกล้ตัวและส่งผลโดยตรงต่อข้าราชการทหารอากาศภายในสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาหรือข้อผิดพลาดในการ สิ่งเหล่านี้ล้วนส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของทหาร อากาศ (ภารกิจโครงสร้างสนามฝึกใช้อาวุธชัยบาดาล, กองบิน 2, 2565)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการทหารอากาศสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี เพื่อนำข้อบกพร่องและข้อปัญหาไปใช้เป็นข้อมูลให้กับผู้บังคับบัญชา เพื่อเป็นแนวทางและวางแผนส่งเสริมคุณภาพชีวิตข้าราชการทหารให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และยังเป็นการพัฒนากำลังพลของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธชัยบาดาล ตำบลเขาแหลม อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และถือเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ผู้บังคับบัญชาของหน่วยทุกระดับชั้นต้องให้การเอาใจใส่ดูแล เพราะกำลังพลของทหาร จะเป็นปัจจัยหลักสำคัญที่จะทำการปฏิบัติภารกิจบรรลุถึงเป้าหมายได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานข้าราชการทหารอากาศของสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานข้าราชการทหารอากาศของสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงาน

ความหมายคุณภาพชีวิตการทำงาน

Louis (1998, p.6) ได้ให้ความหมายคุณภาพชีวิตการทำงานไว้ว่า หมายถึง ความสามารถที่จะจัดการชีวิตส่วนตัวกับชีวิตการทำงานให้เกิดความสมดุลกัน ซึ่งบริษัทควรจะทีมงานในการทำงานและให้ความสนใจกับคุณภาพชีวิตการทำงาน

โรบินสัน (อ้างถึงใน ดาราวี สนธิเณร, 2563, หน้า 19) ได้ให้ความหมายคุณภาพชีวิตการทำงานว่าหมายถึง กระบวนการที่องค์การได้ทำการตอบสนองต่อความต้องการของพนักงานจากการพัฒนากลไกต่างๆ ที่เอื้ออำนวยให้พนักงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในสิ่งที่มีผลกระทบต่อการทำงานของพนักงานหรือคุณภาพชีวิตในการทำงานเปรียบเสมือนแนวคิดที่ครอบคลุมปัจจัยต่างๆ ที่จำเป็นในการกำหนดเป้าหมายร่วมกันในการทำให้องค์การมีความเป็นมนุษย์ความเจริญและการมีส่วนร่วมด้วย

Skovan (1983, p.18) ได้ให้คำจำกัดความของคุณภาพชีวิตการทำงานไว้ว่า คุณภาพการทำงานเป็นกระบวนการขององค์การทำให้เกิดการมีส่วนร่วมอย่างแข็งขันของสมาชิกทุกระดับขององค์การในการปรับปรุงสภาพแวดล้อมในการทำงาน วิธีการ และผลลัพธ์ต่างๆ ให้ดีขึ้น กระบวนการที่ยึดหลักค่านิยมร่วมกันนี้มุ่งบรรลุเป้าหมาย สองมิติ คือ ประสิทธิผลขององค์การพัฒนาคุณภาพชีวิตของสมาชิกในองค์การ

ผจญ เฉลิมสาร (อ้างถึงใน พิรัญญา นิลพันธ์, 2561, หน้า 15) กล่าวว่า คุณภาพชีวิตการทำงาน (Quality of Working Life) เป็นองค์ประกอบหรือเป็นมิติหนึ่งที่สำคัญของคุณภาพชีวิต (Quality of Life) แนวความคิดเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานได้ กำเนิดและแพร่หลายในประเทศอุตสาหกรรม หากกล่าวถึง ความหมายของคำว่า คุณภาพชีวิตการทำงานแล้ว เราจะพบว่า มีผู้รู้นักวิชาการ หรือผู้เกี่ยวของได้ให้ความหมาย หรือคำนิยาม ไว้น่าสนใจหลายประเด็น คือ

1. เป็นการสร้างสรรค์บรรยากาศที่จะทำให้ผู้ใช้แรงงานได้รับความพึงพอใจในการทำงานสูงขึ้น โดยผ่านการเข้ามามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจและแก้ไขปัญหาสำคัญขององค์การ ซึ่งจะมีผลกระทบต่อชีวิตการทำงานของพวกเขา นั่นคือ หมายความรวมถึงการปรับปรุง การบริหารเกี่ยวกับทรัพยากรมนุษย์ โดยทำให้มีประชาธิปไตยในสถานที่ทำงานเพิ่มมากขึ้น เพื่อก่อให้เกิดการปรับปรุงประสิทธิผลขององค์การ ทั้งนี้เป็นการเปิดโอกาสใหม่ๆ ให้ผู้ปฏิบัติงานทุกระดับได้นำเอาสติปัญญา ความเชี่ยวชาญ ทักษะและความสามารถอื่นๆ มาใช้ในการทำงานย่อมทำให้พนักงานหรือกำลังแรงงานได้รับความพึงพอใจสูงขึ้น ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางทัศนคติและพฤติกรรมภายในกลุ่มและองค์การขึ้น เช่น การขาดงานลดคุณภาพของผลิตภัณฑ์ดีขึ้น การกวดขันเกี่ยวกับวินัยผ่อนคลายลง ความคับข้องใจลดลง เป็นต้น

2. คุณภาพชีวิตการทำงานมีความหมายทั้งทางกว้างและทางแคบ ซึงได้รวบรวมความหมายของคุณภาพชีวิตการทำงานไว้ในประเด็นต่างๆ ดังนี้

2.1 คุณภาพชีวิตการทำงานในความหมายอย่างกว้าง หมายถึง สิ่งต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับชีวิตการทำงาน ซึ่งประกอบด้วย ค่าจ้าง ชั่วโมงการทำงาน สภาพแวดล้อมการทำงาน ผลประโยชน์และบริการ ความก้าวหน้าในการทำงานและการมีมนุษยสัมพันธ์สิ่งเหล่านี้ล้วน แล้วแต่สร้างแรงจูงใจและความพึงพอใจสำหรับคนงาน

2.2 คุณภาพชีวิตการทำงานในความหมายอย่างแคบ คือ ผลที่มีต่อคนงาน ซึ่งหมายถึงการปรับปรุงในองค์การและลักษณะงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพนักงานควรได้รับการพิจารณาเป็นพิเศษสำหรับการส่งเสริมระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของแต่ละบุคคลและรวมถึง ความต้องการของพนักงานในเรื่องความพึงพอใจในงาน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจที่จะมีผลต่อ สภาพการทำงานของเขาด้วย

2.3 คุณภาพชีวิตการทำงานในแง่มุมที่ หมายถึง การคำนึงถึงความเป็นมนุษย์ในการทำงาน (Humanization of Work) ซึ่งประเทศฝรั่งเศสและประเทศที่พูดภาษาฝรั่ง ใช้คำว่า การปรับปรุงสภาพการทำงาน (Improvement of Working Condition) ประเทศสังคมนิยม ใช้คำว่า การคุ้มครองแรงงาน (Workers' Protection) กลุ่มประเทศสแกนดิเนเวียหรือในญี่ปุ่น ใช้คำว่า สภาพแวดลอมการทำงาน (Working Environment) และความเป็นประชาธิปไตยในสถานที่ทำงาน (Democratization of the Workplace) คุณภาพชีวิตการทำงานมีความหมายครอบคลุมถึงวิธีการ แนวปฏิบัติหรือเทคโนโลยีที่ส่งเสริมสภาพแวดลอมในการทำงานที่ก่อให้เกิดความพึงพอใจมากขึ้น

จากทั้งหมดที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าคุณภาพชีวิตการทำงาน หมายถึง ความรู้สึกของบุคคลที่มีต่อการปฏิบัติงานมีความพึงพอใจในงานเพื่อเสริมสร้างคุณประโยชน์ให้แก่องค์การเป็นการเสริมคุณค่าของงานที่บุคลากรทำโดยชี้ให้เห็นวางานที่บุคลากรทำนั้นเป็นงานที่สำคัญ และบุคลากรเป็นส่วนที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้งานนั้นๆประสบผลสำเร็จผู้บริหารจึงควรให้ความสำคัญกับความรูสึกนึกคิดและจิตใจ

ของคนที่ทำงานให้ความสำคัญกับคนมากขึ้นโดยถือว่าคนเป็นสินทรัพย์อย่างหนึ่งขององค์การและทำให้งานนั้นมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

รัตนา แสวงบุญราศรี (2561) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร สังกัดศูนย์รักษาความปลอดภัยกองบัญชาการกองทัพไทย ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือ ด้านความก้าวหน้าและได้รับการพัฒนาด้านพึงพอใจของสภาพสังคมในที่ทำงาน ด้านงานและประโยชน์ต่อสังคม ด้านผลตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม ด้านสภาพแวดล้อมการปฏิบัติงานที่มีความปลอดภัยและถูกสุขลักษณะและด้านมีสิทธิส่วนบุคคลปัจจัยส่วนบุคคลของข้าราชการทหาร สังกัดศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทยที่มีอายุและอายุราชการที่ต่างกัน ความรับผิดชอบในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร สังกัดศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทยต่างกัน ข้อมูลส่วนบุคคลของข้าราชการทหาร สังกัดศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทยที่มีอายุและระยะเวลาในการปฏิบัติงานที่ต่างกัน คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร ศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการกองทัพไทยต่างกัน

ดาราวี สนธิเณร (2563) ได้ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทางและข้อเสนอแนะในการพัฒนาปรับปรุงคุณภาพชีวิต การปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา คือบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด 216 คน โดยใช้แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าสถิติร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ค่านัยสำคัญทางสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้ กำหนดไว้ที่ระดับ 0.05 ผลการวิจัยพบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรีมีคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานในระดับสูง จากการทดสอบสมมติฐานพบว่า ตัวแปรทางด้าน เพศ รายได้ต่อเดือน อายุราชการ และตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี มีผลต่อคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนตัวแปรทางด้านระดับการศึกษา ไม่มีผลต่อคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงาน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

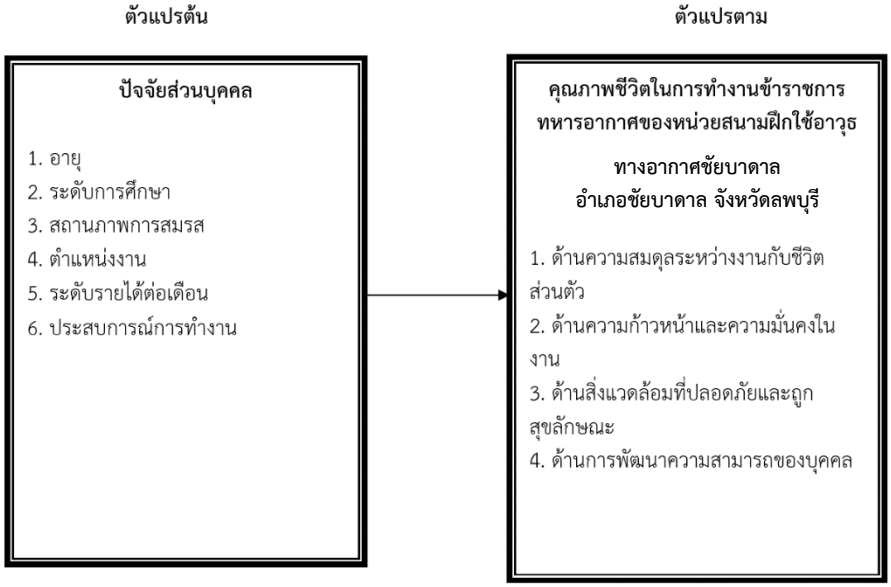
ชัยสิทธิ์ สุวรรณน้อย (2563) ได้ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการทหารอากาศกองบิน 21 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี และได้ศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการทหารอากาศกองบิน 21 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานีโดยจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน เงินเดือน ตำแหน่ง กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคือ ข้าราชการทหารอากาศกองบิน 21 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี รวมทั้งหมด 263 คน เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญ 10 ท่าน และมีความเชื่อมั่น 0.95 ได้แบบสอบถามคืนมาทุกฉบับ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย(Mean) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (T-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) และทดสอบรายคู่ตามวิธีการฟิชเชอร์ (LSD) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป ผลการวิจัยพบว่า 1. คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการทหารอากาศกองบิน 21 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี โดยภาพรวม

มีคุณภาพชีวิตการทำงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถเรียงลำดับคุณภาพชีวิตการทำงานแต่ละด้านจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ด้านสิทธิส่วนบุคคล ด้านการทำงานร่วมกันและความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ด้านความเป็นประโยชน์ต่อสังคม ด้านโอกาสในการพัฒนาขีดความสามารถของตนเอง ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในงานด้านสภาพการทำงานที่มีความปลอดภัยและส่งเสริมสุขภาพ ด้านการได้รับค่าตอบแทนที่เพียงพอและยุติธรรม และด้านจังหวะชีวิต 2. การเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการทหารอากาศกองบิน 21 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี เมื่อจำแนกตามเพศและระดับการศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อจำแนกตาม อายุ ประสบการณ์ในการทำงาน เงินเดือน และตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อรวรา กล้าหาญ (2563) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่ 1. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่ 2. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่ โดยจำแนกตามปัจจัยประชากร 3. เพื่อศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ พนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่ จำนวน 390 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบ โดยใช้สถิติ T-test และสถิติความแปรปรวนทางเดียว (One-way ANOVA) หากพบความแตกต่างระหว่างตัวแปร จะนำไปเปรียบเทียบเป็นรายคู่โดยใช้วิธีของ LSD และใช้สถิติถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่ที่มีเพศ อายุ สถานภาพ อายุงาน (ปี) ต่างกันทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่ต่างกัน และพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่ที่มีระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ต่างกันทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต่างกัน ส่วนคุณภาพชีวิตในการทำงาน ด้านการได้รับการยอมรับในสังคม และด้านความสมดุลของชีวิตทำงานและครอบครัว มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่

กรอบแนวคิดการวิจัย

จากการศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยได้ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานข้าราชการทหารของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธชัยบาดาล ได้ศึกษาจากแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตการทำงานของ Walton (1973, pp. 11-21), Huse, &Cummings (1985, pp. 199-200) ผจญ เฉลิมสาร (2540, หน้า 23) รวมถึงงานวิจัยที่เกี่ยวข้องและจากนั้นมาทำการสังเคราะห์จนได้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

วิธีดำเนินวิธีวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการทหารอากาศของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำนวน 157 คน (ข้อมูลกำลังพลกองบิน 2, กองบิน 2, 2565, ย่อหน้า 2 - 3)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการทหารอากาศของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ทั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่โดยใช้วิธีการคำนวณกลุ่มตัวอย่างตามสูตรของ Krejcie, &Morgan (1970) ระดับความเชื่อมั่น 95% โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย จำนวน 112 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) สร้างขึ้นจากการศึกษาแนวคิดทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check List) ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส ตำแหน่งงาน ระดับรายได้ต่อเดือน ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานข้าราชการทหารอากาศของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ประกอบไปด้วย 4 ด้าน ดังนี้

1. ด้านความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว
2. ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน
3. ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ
4. ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล

ลักษณะของแบบสอบถาม เป็นแบบมาตรส่วนประมาณค่าของลิเคิร์ท (Likert Rating Scale) โดยกำหนดตัวเลือกไว้ 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์ให้น้ำหนักคะแนน

3. การรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลการจากภาคสนาม (Field Data Collection and Compilation) โดยผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการนำแบบสอบถามไปแจกกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 112 คน และเก็บคืนมา จำนวน 112 คิดเป็นร้อยละ 100 สำหรับราชการทหารอากาศของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิเคราะห์ออกเป็น 3 ตอน ตามดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส ตำแหน่งงาน ระดับรายได้ต่อเดือน และ ประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 คุณภาพชีวิตในการทำงาน ข้าราชการทหารอากาศของสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงาน ข้าราชการทหารอากาศของสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำแนกตามปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) แปลผลค่าเฉลี่ยตามแนวคิดของ Best (1997, p.190) ดังนี้

ระดับค่าเฉลี่ย		ระดับความคิดเห็น
4.51 - 5.00	หมายถึง	คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51 - 4.50	หมายถึง	คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับมาก
2.51 - 3.50	หมายถึง	คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง
1.51 - 2.50	หมายถึง	คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.50	หมายถึง	คุณภาพชีวิตอยู่ในระดับน้อยที่สุด

พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ มีอายุน้อยกว่า 25 ปี จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 26.78 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 58.92 สถานภาพการสมรส โสด จำนวน 69 คน คิดเป็นร้อยละ 61.60 ตำแหน่งงานชั้นประทวน จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 49.10 ระดับรายได้เดือนปัจจุบัน (เฉพาะเงินเดือน ไม่รวมค่าครองชีพ ค่าเสี่ยงภัย หรือเงินเพิ่มอื่นๆ) ต่ำกว่า 15,000 บาท จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 33.03 ประสบการณ์การทำงาน 10 ปี ขึ้นไป จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 30.35

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับคุณภาพชีวิตในการทำงานข้าราชการทหารอากาศของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

ตาราง 1 คุณภาพชีวิตในการทำงานข้าราชการทหารอากาศของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

คุณภาพชีวิตในการทำงานข้าราชการทหารอากาศของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล	ลำดับ
ด้านความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว	3.65	0.97	มาก	4
ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน	3.66	0.90	มาก	3
ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ	3.74	0.88	มาก	2
ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล	3.86	0.80	มาก	1
รวม	**3.72**	**0.89**	**มาก**	

จากตาราง 1 พบว่า คุณภาพชีวิตในการทำงาน ข้าราชการทหารอากาศของสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.72, S.D. = 0.89) เมื่อพิจารณาเป็นรายเป็นรายด้านโดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคลอยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.86, S.D. = 0.80) รองลงมา คือด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.74, S.D. = 0.88) ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.66, S.D. = 0.90) และด้านความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว อยู่ในระดับมาก ($\bar{x}$ = 3.65, S.D. = 0.97) ตามลำดับ

ตอนที่ 2 เปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการทหารอากาศชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำแนกตามปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการทหารอากาศ จำแนกตามอายุ

แบบสอบถามคุณภาพชีวิต	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p	ผลทดสอบ
ด้านความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว	ระหว่างกลุ่ม	2.20	7	0.31	0.32	0.94	ไม่แตกต่าง
	ภายในกลุ่ม	101.90	104	0.98			
	รวม	104.10	111				
ด้านความก้าวหน้าและความมั่นคงในการทำงาน	ระหว่างกลุ่ม	1.77	7	0.25	0.29	0.95	ไม่แตกต่าง
	ภายในกลุ่ม	88.81	104	0.85			
	รวม	90.58	111				

ตาราง 2 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการทหารอากาศ จำแนกตามอายุ (ต่อ)

แบบสอบถามคุณภาพชีวิต	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p	ผลทดสอบ
ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ	ระหว่างกลุ่ม	2.34	7	0.33	0.41	0.88	ไม่แตกต่าง
	ภายในกลุ่ม	83.02	104	0.79			
	รวม	85.37	111				
ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล	ระหว่างกลุ่ม	3.42	7	0.48	0.75	0.62	ไม่แตกต่าง
	ภายในกลุ่ม	66.59	103	0.64			
	รวม	70.01	110				
ภาพรวม	**ระหว่างกลุ่ม**	**2.43**	**7**	**0.35**	**0.44**	**0.84**	**ไม่แตกต่าง**
	ภายในกลุ่ม	**85.08**	**104**	**0.81**			
	รวม	**87.51**	**111**				

**$p \leq .01$

จากตาราง 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบพบว่า ข้าราชการทหารอากาศของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำแนกตามอายุ ในภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อภิปรายผล

จากการศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานข้าราชการทหารอากาศของสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ผู้ศึกษาได้พบประเด็นสำคัญที่ควรจะนำมาอภิปรายผลดังต่อไปนี้

1. ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการทหารอากาศสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ภาพรวมอยู่ในระดับมาก จำแนกออกเป็น 4 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านความสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัว พบว่า ในภาพรวมมีระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เกิดจากข้าราชการทหารอากาศสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ได้ปฏิบัติตามนโยบายกองทัพอากาศ ซึ่งมีการเสริมสร้างความสุขในการดำรงชีวิตควบคู่ไปพร้อมกันกับเวลาการทำงาน เพื่อให้ข้าราชการมีเวลาในการทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีเวลาให้กับการดูแลครอบครัว อยู่ในระดับดี ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนิรุทธ์ รัฐพร (2560) ได้วิจัยเรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการกรมกำลังพลทหารอากาศ ผลการศึกษาพบว่า ระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของกรมกำลังพลทหารอากาศในภาพรวมอยู่ในระดับดี ด้านความสมดุลของช่วงเวลาที่ใช้ในการทำงานและช่วงเวลาที่พักผ่อนมีความเป็นส่วนตัวได้อย่างเหมาะสม

1.2 ด้านความก้าวหน้า พบว่า ในภาพรวมมีระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เกิดจากข้าราชการทหารอากาศสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ได้ปฏิบัติตามนโยบายกองทัพอากาศ ซึ่งเสริมสร้างให้กำลังพล มีคุณภาพชีวิตที่ดีและเปี่ยมไปด้วยความสุข ทั้งก่อนเข้ารับ

ราชการ ขณะรับราชการ และหลังเกษียณราชการ ให้ข้าราชการรู้สึกมั่งคงในหน้าที่การงาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตนา แสวงบุญราศรี (2561) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร สังกัดศูนย์รักษาความปลอดภัยกองบัญชาการกองทัพไทย ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร ศูนย์รักษาความปลอดภัยกองบัญชาการกองทัพไทย โดยภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านความก้าวหน้าและการได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ข้าราชการมีความก้าวหน้าอยู่ตลอด

1.3 ด้านสิ่งแวดล้อมที่ปลอดภัยและถูกสุขลักษณะ พบว่า ในภาพรวมมีระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เกิดจากข้าราชการทหารอากาศของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ได้ปฏิบัติตามนโยบายกองทัพอากาศ ซึ่งพัฒนาระบบสวัสดิการ ตลอดจนเสริมสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีให้ตอบสนองต่อความต้องการของกำลังพล เพื่อเป็นขวัญกำลังใจของคุณภาพชีวิต จะได้มีความพร้อมในการปฏิบัติหน้าที่ราชการอย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรวรา กล้าหาญ (2563) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่ ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า พนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่ที่มีเพศ อายุ สถานภาพ อายุงาน (ปี) ต่างกันทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานไม่ต่างกัน และพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่ ที่มีระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ทำให้ประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานต่างกัน ส่วนคุณภาพชีวิตในการทำงาน ด้านการได้รับการยอมรับในสังคม และด้านสิ่งแวะล้อมในการทำงาน มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่

1.4 ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล พบว่า ในภาพรวมมีระดับคุณภาพชีวิตอยู่ในระดับดี ทั้งนี้เกิดจากข้าราชการทหารอากาศของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล อำเภอชัยบาดาล จังหวัดได้ปฏิบัติตามนโยบายกองทัพอากาศ ซึ่งพัฒนาขีดความสามารถของข้าราชการทหารอากาศ เพื่อให้ปฏิบัติภารกิจหน้าที่ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและทันสมัยต่อสถานการณ์ในโลกปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้องกับ จิรศักดิ์ สระบัวทอง (2563) ได้ศึกษาระดับและเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร สังกัดหน่วยกองพลทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการทหาร สังกัดหน่วยกองพลทหารปืนใหญ่ต่อสู้อากาศยาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยรายด้านอยู่ในระดับมาก คือ ด้านการพัฒนาความสามารถของบุคคล

2. การเปรียบเทียบระดับคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการทหารอากาศสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการทหารอากาศสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำแนกตามปัจจัยข้อมูลส่วนบุคคล ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส ตำแหน่งงาน ระดับรายได้ต่อเดือน ประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวม พบว่า ข้าราชการทหารอากาศของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาลที่มีสถานภาพและระดับตำแหน่งงานแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกัน และผู้ข้าราชการทหารอากาศของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาลที่มีอายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และรายได้ มีคุณภาพชีวิตที่ไม่แตกต่างกัน

2.1 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการทหารอากาศสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำแนกตามอายุ ในภาพรวมและรายด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หรืออาจกล่าวได้ว่าอายุที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพชีวิตโดยรวมที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเกิดจากของข้าราชการทหารอากาศของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาลที่มีอายุต่างกันไม่ได้มีส่งผลโดยตรงกับการทำงาน เนื่องจากสังคมข้าราชการเป็นสังคมที่รักกันแบบพี่น้อง ความต่างของอายุจึงไม่มีผลต่อการปฏิบัติงาน ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิรัญญา นิลพันธ์ (2561) เรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานในสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 5 ตำบลคลัง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช ผลการวิจัยพบว่า อายุต่างกัน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการทหารอากาศสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำแนกตามสถานภาพ ในภาพรวมพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หรืออาจกล่าวได้ว่าสถานภาพที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพชีวิตโดยรวมที่แตกต่างกัน และเมื่อแยกพิจารณาระดับคุณภาพชีวิตรายด้าน พบว่า สถานภาพของข้าราชการทหารอากาศของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาลที่แตกต่างกัน ทำให้ข้าราชการที่มีสถานภาพโสดมีการแบ่งเวลาการทำงานกับชีวิตส่วนตัวได้ดีกว่าข้าราชการที่มีสถานภาพสมรส เนื่องจากการปฏิบัติงานมีการปฏิบัติทั้งในและนอกเวลางาน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อนรรฆ อิสเฮาะ (2562) ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา ผลการศึกษาพบว่า ประชาชนที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกันมีคุณภาพชีวิตที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.3 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการทหารอากาศสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำแนกตามระดับการศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หรืออาจกล่าวได้ว่าระดับการศึกษาที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพชีวิตโดยรวมที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเกิดจากของข้าราชการทหารอากาศของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาลที่มีระดับการศึกษาต่างกันไม่มีได้มีการนำความรู้ในระดับการศึกษาแขนงต่างๆ ที่แต่ละบุคคลมาใช้ในงาน ซึ่งงานทางราชการไม่ได้นำความรู้ทางการศึกษามาประกอบ เพียงอาศัยความเข้าใจและความชำนาญในงานมากกว่า ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชัยสิทธิ์ สุวรรณน้อย (2563) ได้ศึกษาระดับคุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการทหารอากาศกองบิน 21 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการทหารอากาศกองบิน 21 ที่มีระดับการศึกษาที่ต่างกัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.4 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการทหารอากาศสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำแนกตามระดับตำแหน่ง ในภาพรวมพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 หรืออาจกล่าวได้ว่าระดับตำแหน่งที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพชีวิตโดยรวมที่แตกต่างกัน และเมื่อแยกพิจารณาระดับคุณภาพชีวิตรายด้าน พบว่า ระดับตำแหน่งของข้าราชการทหารอากาศของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาลที่แตกต่างกันมีผลทำให้การทำงานของข้าราชการแตกต่างกัน ซึ่งแต่ละระดับตำแหน่ง มีการปฏิบัติงานที่แตกต่างกันออกไป เนื่องจากระดับตำแหน่งที่สูงขึ้นต้องมีความรับผิดชอบสูงขึ้นและการปฏิบัติงานต้องมีความเป็นผู้นำในการปฏิบัติงานมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ดาราวี สนธิเณร (2563) ได้ศึกษาคุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงาน

ของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี ผลการศึกษาพบว่า บุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรีที่มีตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรีต่างกัน มีผลต่อคุณภาพชีวิตการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.5 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการทหารอากาศสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ในภาพรวมและรายด้านไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ยกเว้น ด้านสมดุลระหว่างงานกับชีวิตส่วนตัวพบความแตกต่างอย่างมีนัยทางสถิติที่ระดับ .01 หรืออาจกล่าวได้ว่า ข้าราชการทหารอากาศของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล มีการแบ่งเวลาในการทำงานได้อย่างไม่เหมาะสมกับชีวิตประจำวัน เนื่องจากประสบการณ์ในการปฏิบัติที่แตกกัน อาจจะส่งผลต่อการวิเคราะห์การทำงานได้อย่างไม่รอบคอบและถูกต้อง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สายชล คงทิม (2562) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินและเพื่อเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกับปัจจัยส่วนบุคคล ผลการศึกษาพบว่า ข้าราชการสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่มีระยะเวลาในการปฏิบัติงานต่างกัน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2.6 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการทหารอากาศสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี จำแนกตามรายได้ ในภาพรวมและรายด้าน ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ หรืออาจกล่าวได้ว่ารายได้ ที่แตกต่างกันจะมีคุณภาพชีวิตโดยรวมที่ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเกิดจากของข้าราชการทหารอากาศของหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาลที่มีรายได้ต่างกันสามารถจัดการกับรายได้โดยการเรียนรู้การบริหารทางการเงิน และไม่มีผลต่องานในหน้าที่หรืองานที่มอบหมาย ซึ่งไม่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิศโสภา ทีฆาวงค์ (2560) ที่ได้ศึกษาเรื่องคุณภาพชีวิตการทำงานของพนักงานส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ ผลการศึกษาพบว่า พนักงานส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่ที่มีรายได้แตกต่างกัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

องค์ความรู้ใหม่ที่ได้จากการวิจัย

คุณภาพชีวิตในการทำงานและประสิทธิภาพในองค์กร ของข้าราชการสนามฝึกใช้อาวุธชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี มีความสัมพันธ์เชิงบวก ดังนั้น องค์กรควรมีการวางแผน กำหนด นโยบายให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน เพื่อส่งผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการสามารถที่จะปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด พร้อมกับให้ความสำคัญของข้าราชการ โดยให้ผู้บังคับบัญชาระดับบนเข้ามามีส่วนร่วมกับกิจกรรมต่างๆที่เกิดขึ้น เพื่อส่งเสริมให้เกิดความคุ้นเคยใกล้ชิดกันระหว่างข้าราชการและผู้บังคับบัญชาระดับสูง รวมทั้งวางเป้าหมายไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้ข้าราชการมีความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ตรงกัน ระหว่างผู้บังคับบัญชาและข้าราชการ อันจะก่อให้เกิดแรงผลักดันที่จะส่งเสริมให้องค์กรมีแรงขับเคลื่อน มีการเจริญเติบโตไปในทิศทางที่ดี โดยเฉพาะเมื่อข้าราชการมีความรักต่อองค์กร มีความสุขที่จะอยู่ในองค์กร มีคุณภาพชีวิตที่ดี มีความผูกพันกับองค์กรก็จะเป็นเสมือนกำลังใจ เป็นแรงผลักดันให้งานออกมามีคุณภาพที่ดี และเป็นองค์กรที่มีผลงานตามเป้าหมายการปฏิบัติงานชั้นแนวหน้าของประเทศ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บังคับบัญชาหน่วยสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล ตำบลเขาแหลม อำเภอชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี ควรมีการจัดวันพัก แต่ละหน่วยย่อยในที่ทำงาน เพื่อเป็นการแบ่งเวลากันทำงาน ให้ข้าราชการมีเวลาให้กับครอบครัว

2. ควรกำหนดให้มีแผนพัฒนาบุคคลที่ส่งเสริมข้าราชการให้มีโอกาสได้ฝึกอบรมและพัฒนาสายงานอาชีพทหาร โดยการเปิดโอกาสให้ได้เข้าร่วมอบรมสัมมนาหลักสูตรระยะสั้นต่างๆ หรือให้มีโอกาสได้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น เพื่อความก้าวหน้าและเพื่อเป็นการพัฒนาสมรรถนะในการปฏิบัติหน้าที่

3. ควรให้มีการจัดสภาพแวดล้อมในการทำงานให้น่าทำงาน มีสภาพที่เหมาะสำหรับการทำงาน โดยการปรับสภาพแวดล้อมให้มีความร่มรื่น สะอาด มีอากาศถ่ายเทสะดวก มีแสงสว่างที่เพียงพอ เป็นการเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการปฏิบัติงาน

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเรื่อง เกี่ยวกับสมรรถนะการทำงานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของข้าราชการทหารอากาศ สนามฝึกใช้อาวุธชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี

2. ควรศึกษาเรื่อง คุณภาพชีวิตในการทำงานกับความผูกพันต่อองค์กรและแรงจูงใจในการทำงานของข้าราชการทหารอากาศสนามฝึกใช้อาวุธทางอากาศชัยบาดาล จังหวัดลพบุรี เพื่อหาแนวทางในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตกับความผูกพันต่อองค์กรที่สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพองค์กร

เอกสารอ้างอิง

กองบิน 2. (2565). **ข้อมูลกำลังพลกองบิน 2**. สืบค้น มกราคม 28, 2565, จาก https://wing2.rtaf.mi.th/wing2/index.php/aboutwing2/mission.

_____. (2565) **ภารกิจโครงสร้าง สนามฝึกใช้อาวุธชัยบาดาล กองบิน 2**. สืบค้น มกราคม 28, 2565, จาก https://wing2.rtaf.mi.th/wing2/index.php/aboutwing2/mission.

จิรศักดิ์ สระบัวทอง. (2563). **คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร สังกัดหน่วยกองพลทหารปืนใหญ่ ต่อสู้อากาศยาน.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์.

ชัยสิทธิ์ สุวรรณน้อย. (2563). **คุณภาพชีวิตการทำงานของข้าราชการทหารอากาศกองบิน 21 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.

ดาราวี สนธิเณร. (2563). **คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ผจญ เฉลิมสาร. (2540, มีนาคม-เมษายน). คุณภาพชีวิตการทำงาน. **วารสารเพื่อการเพิ่มผลผลิต: Productivity World, 2(7),** 22-25.

พิรัญญา นิลพันธ์. (2561). **คุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานในสำนักบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 5 ตำบลคลัง อำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช**. สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.

พิศโสภา ทีฆาวงศ์. (2560). **คุณภาพชีวิตการทำงานของพนักวานส่วนตำบลในพื้นที่จังหวัดเชียงใหม่.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.

มุสตอฟา หมัดบินเฮด. (2565). **คุณภาพชีวิตในการทางานที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบุคลากรภาครัฐ อำเภอบางแก้ว จังหวัดพัทลุง.** สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

รัตนา แสวงบุญราศรี. (2561). **คุณภาพชีวิตในการปฏิบัติงานของข้าราชการทหาร สังกัดศูนย์รักษาความปลอดภัยกองบัญชาการกองทัพไทย.** สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกริก.

สายชล คงทิม. (2562). **ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการสำนักงานการตรวจการเงินแผ่นดิน.** การค้นคว้าอิสระปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

อนิรุทธ์ รัฐพร. (2560). **คุณภาพชีวิตในการทำงานของข้าราชการกรมกำลังพลทหารอากาศ.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.

อรวรา กล้าหาญ. (2563). **คุณภาพชีวิตในการทำงานที่มีผลต่อประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของพนักงานการรถไฟแห่งประเทศไทย สำนักงานใหญ่.** วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

อนรรฆ อิสเฮาะ. (2562). **คุณภาพชีวิตของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสะกอม อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา**. สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

Best, J. W. (1997). **Research in Education** (3rd ed). Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.

Huse, E. F., &Cummings, T. (1985). **Organization Development and Change** (3rd ed.). Minnesota: West Publishing.

Louis, R. N. (1998). **Participation Productivity and Quality of Work Life.** London: Prentice-Hall

Skrovan, D. J. (1983). **Quality of Work Life: Perspectives for Business and The Public Sector.** Massachusetts: Addison-Wesley.

Walton, R. E. (1973). Quality of Working Life: What is it?. **Sloan Management Review, 15(1),** 11- 21.

Krejcie, R. V., &Morgan, D. W. (1970, Autumn). Determining Sample Size for Research Activities. **Educational and Psychological Measurement, 30(3),** 607-610.